

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Iskustvo i očitovanje
Isusove misije

Bolničko služenje
sestara franjevki

Krštenje dječaka
Ivana Pavla

Apostolat molitve

Da Europa po svjedočanstvu vjernika ponovno otkrije svoje kršćanske korijene.

Sadržaj

Uvodnik	Bujica dobrote i nasipi brige za druge	3
U središtu	Župne zajednice na misionarskom ispitu.....	4
Iz života naših misionara	Iskustvo i očitovanje Isusove misije.....	6
	Bolničko služenje sestara franjevaka.....	8
	Proslava Uskrsa u Africi.....	9
	Krštenje dječaka Ivana Pavla	10
	Akcija MIVA Hrvatska	11
Intervju	Bijah bolestan i pohodiste me	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za lipanj.....	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Misijsko djelovanje – paradigma svakoga djelovanja Crkve (EG, 15)	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Umnažamo naše talente za dobrobit misija.....	17
	Misionar iz Afrike posjetio Hrvatsku katoličku misiju	17
	Prvopričesnici pomažu prijateljima u misijskim zemljama	18
	Kap ljubavi za kap sreće.....	18
	Kad se dječja srca slože.....	18
Iz dnevnika jednog misionara	Svećenik mostograditelj	19
Misijski velikani	Bl. Izidor Bakanja – svjedok vjere.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Nova ves 4, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/46 69 253, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR00
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Bujica dobrote i nasipi brige za druge

Piše don Ivan Štironja

Ova će godina zbog strašnih poplava ostati zapisana u mnogim povijesnim knjigama i u brojnim ljudskim srcima. Izrazom 'kataklizma' neki su pokušali, barem donekle, opisati stanje onoga što je pogodilo desetke i stotine tisuća ljudi uz rijeku Savu, s jedne ili s druge strane, kao i uz njezine pritoke, osobito uz rijeku Bosnu.

Višednevno padanje kiše i poplave približile su nam biblijsku priču o Noi i potopu, koja čovjeka poziva na trajnu gradnju odnosa prema Bogu i vjere u Onoga koji nam je objavio Božju ljubav i milosrđe. Zaista potop može postati stvarnost, ima svoju pouku i poruku.

Svjedoci smo, često i osobno, da Božji govor ocima po prorocima, kao i govor po Sinu, ne nalazi dovoljno mjesta u čovjekovu srcu. No, Bog se ne umara upozoravati po svojim poslanicima - ljudima, i po poslanicama - prirodnim znakovima. Ne umara se govoriti, nagovarati i zaklinjati: dajte, pomirite se, kako to prenosi apostol Pavao (usp. 2 Kor 5,20). Po krštenju smo suodgovorni u toj Kristovoj misiji.

Na sve ono što se dogodilo prošloga svibnja, što su mediji barem djelomično prikazali i opisali, možemo samo ponoviti onu narodnu: „Nema straha bez Božjega straha“. Pred takvim se strahom može svatko naći. Danas on ili ona, naš brat ili sestra, sutra ti ili ja. Samo je pitanje trenutka: jučer, danas ili sutra. I nije važno s koje smo strane rijeke ili granice rođeni ili nastanjeni, u kojoj zemlji, entitetu, vjeri ili naciji bili. Pred nepogodama i nedaćama, pred raznim kušnjama, svima nam je vrlo malo potrebno: izvući živu glavu i spasiti se.

Zadivljuje vjera onih koji unatoč „jobovskim“ bolima, kušnjama i mukama imaju snage i nade reći: „Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi“ (Job 19,25). U isto vrijeme i u istoj mjeri zadivljuje neizreciva dobrota onih koji su pritekli u pomoć unesrećenima. Samo je poplava mogla srušiti zidove ljudske netrpeljivosti, neprijateljstava, pa čak i mržnje. U zakletom neprijatelju, ljudski

gledajući, prepoznata je i priznata dobrota. Pružena pomoć postala je i znakom pružena pomirenja. Nadamo se i vjerujemo.

Vodeni je val odnio golemu materijalna sredstva i za sobom ostavio pustoš, velike štete i opasnost zaraze. Još traje zbrajanje i procjena štete. I to je kušnja koju valja pobijediti, vlastitim poštenjem pomoći da pobijedi pravda i istina, da unesrećenima bude sretna obnova i povratak u vlastite domove.

Što možemo željeti i moliti u ovim trenucima nego to da budemo i ostanemo misionari Božje dobrote, mira i ljubavi. To je najveća misija i to su najvažniji nasipi koje treba neprestano graditi, bez obzira s koje su strane rijeke ili granice. Nasipi međuljudskih odnosa i brige jednih za druge ne bi smjeli popustiti pred rijekama ovozemaljskih strasti oholosti i umišljenosti, bahatosti i neistine, pred zarazom zloće i grijeha koji nagrizaju mir i povjerenje utemeljeno na istini i pravdi.

Borimo se i molimo, misionarskim žarom sve učinimo da ovi naši krajevi budu prostor stalne bujice Božje dobrote, ljubavi i milosrđa, da svi zajedno budemo graditelji nasipa brige za druge, misionari mira i povjerenja prema svakomu čovjeku, novoga odnosa prema prirodi i prema njezinu Stvoritelju, prema Bogu i njegovim zapovijedima.

Piše dr. Milan Šimunović

Već se niz godina govori o nužnosti evangelizacije, danas i "nove". Međutim, činjenica je da se u mnogim sredinama može zaključiti da nema naznaka za neke pomake. Psihološki govoreći, navike su često odlučujuće i otporne na bilo kakve promjene. Isusov uskrsni poziv apostolima da idu po svem svijetu i propovijedaju evanđelje, kao i vapaj pape Franje o potrebi "Crkve izlaska" (u apostolskoj pobudnici *Radost evanđelja, kojoj ćemo se morati ubuduće više posvetiti, pa i na ovim stranicama*), kao da za mnoge kršćane, pa čak i dio Bogu više posvećenih osoba, ostaju "vapijući glas u pustinji".

1. Briga za duše ili evangelizacija?

Možda će neke začuditi taj naslov. Jer koji bi drugi zadatak župe bio nego brinuti se za spasenje duša? Još se sjećamo prošlih vremena i misijskih parola "spasi dušu svoju". U biti je bila struktura određena za "brigu za duše", doktrinarne propovijedi, vjeronauk i sakramente, dok se evangelizacija nije ni spominjala, jer je vladalo uvjerenje da se živi u kršćan-

Župne zajednice na misionarskom ispitu

skom društvu. I ako zavirimo malo više u prošlost župe, morat ćemo priznati da je ona bila više administrativna zajednica, što joj je u neko vrijeme bilo priznato i na društvenom planu.

Danas je situacija potpuno drugačija. Dojučerašnjega "kršćansko-ga društva", za kojim inače ne treba žaliti, barem ne u obliku kako ga se zamišljalo, više nema i na scenu stupa hitna potreba evangelizacije. Zar još treba ponavljati da smo misijsko područje, ništa manje od Afrike ili Azije, možda još i teže. Indiferentizam s novim idolima u multietničkom i multireligijskom društvu sili župne zajednice da u središte ne stavljaju samo brigu za postojeće vjernike, često svedene na mali i sve ostarjeliji broj, već da počnu od temelja, a to je misionarski zalet, zbog čega su nastale i postoje. Do jučer su u obiteljima vjeru prenosile naše bake i majke, a danas je to sve rjeđi slučaj i tako nestaje međugeneracijsko prenošenje, dok je okolina sve sekulariziranija.

U tom smislu budućnost župe ovisit će o tome koliko će biti misionarska, odnosno evangelizacijska,

koliko će znati prenositi vjeru ovom svijetu, biti znak pomirenja, služenja bratstvu i sestrinstvu, siromašnima, miru među sve zavađenijim ljudima, sklonijima podmetanju i radovanju nesreći drugih. Ne radi se dakle samo o tome da Crkva ide u potragu za "novim vjericima", već da bude nositeljica Kristove poruke pomirenja i mira. Drugim riječima, buduća će se župa "kvalificirati" po tome koliko zaista vjeruje u Krista, a ne da bude samo neka "vjerska agencija". Nastaje naime konfuzna situacija da je teško reći tko je kršćanski vjernik a tko nije. Umjesto da to mjerimo i provjeravamo, a najmanje da neke odbijamo jer ne ispunjavaju naše "uvjete", nema druge nego počti u evangelizaciju. Jer župa pretpostavlja široku pripadnost, svi su barem potencijalni Kristovi učenici!

2. Crkva vjernija i okrenutija prema van

Svijest da se Crkva rađa iz vjere u Isusa obvezuje ju da se usredotoči upravo na središnje pitanje i da ga bez straha postavi kršćanima ili onima

koji su "na granici": "Vjeruješ li u Boga, vjeruješ li u Isusa i tko je on za tebe? Je li on Uskrsli ili nije? Je li samo osoba koja ti se sviđa, koja ti je po mnogočemu zanimljiva?" A što se tiče prilično distanciranih, sve do nevjerujućih, prenošenje vjere u Isusa Krista treba ići putem stvaranja tzv. širokoga zajedništva, srdačna i suradničkoga, u mnogim pitanjima koja se odnose na jačanje humanosti i mira, što zapravo ima temelj u Isusu Kristu.

U svakom slučaju, Crkva, a to su svi kršćani, treba nadvladavati svojevrsnu usredotočenost na samu sebe, uz neku "brigu za samu sebe", držeći uglavnom sve službe samo za privilegirane, odnosno posvećene. Mnogi će župnici trebati priznati da su često praktički "zarobljeni" od pobožnih, kojima trebaju biti na usluzi, imati njihovu misu u točno određen dan, obavljati određene pobožnosti i eventualno samo njima dolaziti. A kako bi tek prošli kada bi se, poput Isusa, družili i s "carinicima i grješnicima"? A to što župa kao takva stagnira, kako kaže papa Franjo, kao da mnoge i ne zanima. Stoga se moramo prisjetiti riječi sv. Ivana Pavla II. biskupima Oceanije (2001.): "Svaka obnova Crkve mora imati poslanje kao svoju svrhu, kako ne bi postala plijenom svojevrsne crkvene introvertiranosti."

Iz pobudnice pape Franje i promišljanja niza velikih teologa svih profila, a u to sam duboko iz iskustva uvjeren, velika će se pastoralna bitka sutra voditi upravo na crti koliko će Crkva, a to znači i župa, znati izići iz sebe, jer ne postoji za samu sebe, već da prenosi vjeru u Krista. To očito stavlja u pitanje naše propovijedanje i katehezu. Konačno, valja napustiti neke potrošene pastoralne strukture, a time i pretpostavku da je vjera naviještena i prihvaćena nakon "obavljenih" sakramenata.

3. Središnje pitanje jest Bog Isusa Krista

Vrijeme je da se na primjeren način dovede vjernike, i one koji to žele biti, u situaciju da se pita-

ju: "Kako se u savjesti postavljam pred problemom Boga i tko je za mene Isus Krist"? To je na prvome mjestu, a ne toliko oko dvije tisuće članaka *Katekizma Katoličke Crkve*, koje neki zauzetiji župnici, barem u obliku kompendija, traže od krizmanika da ih znaju, ne vodeći računa o tome da često od šume ne vide drvo. Svojevremeno je renomirana talijanska revija *Famiglia cristiana* provela istraživanje s pitanjem: "Koja je za vas središnja točka u kršćanstvu"? Razočaravajući je rezultat što je mali broj osoba dobro "centrirao". Najviše njih je odgovorilo: "Evandjelje ljubavi." Samo po sebi, reći će tko, to je dobro, ali zar to nije vrlo općenito? Gdje je u tome Isus Krist?

Novi zavjet nas upućuje na središnji odgovor: "Isus je Gospodin." Makar je to stara formula, ne toliko danas privlačna, ali smisao je jasan, odnosno to je broj jedan našega života. Stoga misionar, kršćanin kao takav, svome sugovorniku mora postaviti upravo pitanje želi li to prihvatiti ili ne te da ništa na svijetu, od osobe i stvari, do najuzvišenije ideje ili čak religije, ne može biti odlučujuće za moj život kao što je to Isus.

Dakako, tu već prije dvije tisuće godina izraženu tvrdnju, od apostolskih vremena, treba dobro artikulirati, na našim stranama ili na kraju svijeta: Isus je Gospodin, jer ga je Bog uskrsio poslije smrti koju je on za Boga i svijet prihvatio, podnijevši zločestoću ljudi. Stoga je govor o Bogu temeljna pretpostavka. Jer kako mogu govoriti o Isusu, ako ne postoji osjećaj za Boga, određeno približavanje Bogu? Evandjelja nam jasno pokazuju da je bitan odnos Isusa s Bogom Ocem i njegova pokornost, njegovo posvećivanje tom poslanju spašavanja čovjeka i svijeta. Ovo je naše spasenje: Isus je živio ljudski život u potpunu predanju Ocu. I stoga u središte pozornosti ulazi vjera u Presveto Trojstvo. Bez obzira na to što je nužno teološko promišljanje o shvaćanju tajne o jednom Bogu u tri osobe, za kršćanina je bitno povjerenje u ono što pripovijedaju četiri evandjelja o

U svakom slučaju, Crkva, a to su svi kršćani, treba nadvladavati svojevrsnu usredotočenost na samu sebe, uz neku "brigu za samu sebe", držeći uglavnom sve službe samo za privilegirane, odnosno posvećene. Mnogi će župnici trebati priznati da su često praktički "zarobljeni" od pobožnih, kojima trebaju biti na usluzi, imati njihovu misu u točno određen dan, obavljati određene pobožnosti i eventualno samo njima dolaziti. A kako bi tek prošli kada bi se, poput Isusa, družili i s "carinicima i grješnicima"?

Isusovu odnosu s Ocem i s Duhom Svetim, o jedinstvenom Božjem djelovanju.

Za kršćanina je presudno vjerovati da je Bog izvor života. I samo od njega, našega Stvoritelja, možemo očekivati život također i poslije smrti, jer Isus je uskrsnuo da bismo mi živjeli. Zar to nije najradosnija vijest? Zar to nije jedini pravi razlog našega radovanja? Umjesto da i mi kršćani budemo robovi dominirajuće kulture što se tiče govora o smrti kao ulasku u ništavilo, mi bismo trebali završavati dan s večernjom molitvom (iz *Božanskog časoslova*): "Mirnu noć i sretan svršetak udijelio nam svemogući Gospodin!" A ima li sretnijega svršetka od uskrsnuća, odnosno života vječnoga u Bogu? Stoga, ako u evangelizaciji ne govorimo o uskrsnuću, o čemu uopće govorimo? Jer Isusovo uskrsnuće jamstvo je i našega uskrsnuća. U protivnom, reći će sv. Pavao, bez toga je naša vjera prazna. Prema tome Isusovu povijest ne predstavlja se samo kao neki lijep primjer, ona je daleko više. Naprotiv, Isus je sasvim nov čovjek, nov izvor iz kojega crpi snagu i smisao moj život. Ta istina mijenja čovjekov život i spašava ga. I dok mnogi pitaju postoji li spasenje, kršćanin treba odgovoriti: "Da, spasenje je u Kristu!"

EKVADOR

– s. Klementina Banožić

Iskustvo i očitovanje Isusove misije

Zaključni dokument zasjedanja Biskupske konferencije Latinske Amerike i Kariba 2007. u Aparecidi, u Brazilu, postade jasan poziv latinoameričkoj Crkvi: probuditi svijest i odgovornost Isusove misije kod svih kršćana u cijeloj Crkvi. Život učenika misionara u neprekidnoj školi Isusa učitelja i njegova poziva "budite mi svjedoci" naša je produžena misija u današnjem svijetu. Dva obličja istinskoga kršćanskog života.

Hod ususret narodu

Zaključci iz Aparecide pozivaju s radošću: Potrebno je izići ususret osobama, obiteljima, zajednicama i narodu, prenijeti i podijeliti dar susreta s Isusom, koji daje smisao našem životu i ispunja nas radošću i nadom i pokreće prema istinskoj ljubavi. Kad se to dogodi, ono što prenosimo ispunjeno je prisutnošću jedne osobe, jedne zajednice, koja podržava svjedočanstvo i vodi prema vjeri.

Sv. Ivan Pavao II. nas je podsjetio da Crkva nije cilj sama sebi, nego klika, znak i instrument Božjega kraljevstva. Papa Franjo upućuje na daljnji korak: izići iz usredotočenosti na samoga sebe i hoditi prema periferijama života, ondje gdje je egzistencija ugrožena.

U svjetlu vjere i zajedništva Crkve, Božjeg zova i poziva pape Franje da treba "graditi mostove, a ne obrambene zidove, kidati lance koji nas vežu uz naše sebične interese", kao i uz praksu posta – prema riječima proroka – i molitve, ove korizme naša misijska Crkva proživjela je

specifično iskustvo i manifestiranje Isusove misije.

Naime, kao i svake godine u vrijeme korizme, adventa, tijekom mjeseca svibnja ili ljetnih praznika organiziramo nove korake misijskih pothvata. U našim vlastitim kršćanskim zajednicama, prigradskim četvrtima naše župe, pokušavamo se približiti obiteljima udaljenima od Crkve, a u najviše slučajeva i od vjere u Boga.

Ovogodišnja korizma nosila je poseban pečat. Od 26. ožujka do 6. travnja izidosmo iz vlastitih zajednica, sa skupinama vjeroučitelja, misionara laika, nekolicinom redovnica službenica milosrđa i dvojicom svećenika prema periferijama grada, u predjele u kojima nema stalne, ili uopće nema nikakve dušobrižničke prisutnosti.

Obuhvatismo tri prigradske četvrti u južnom dijelu glavnog grada Quita (Guamaní), uz mali program: posjeti obiteljima, poslijepodnevna okupljanja i razmatranje Božje riječi uz molitvu, križni put u petak navečer, susret mladih u subotu i potom završna sveta misa uz agape u nedjelju.

Tijekom naših misijskih posjeta imali smo prigodu upoznati realnu i tužnu, zabrinjavajuću sliku života tih siromašnih ljudi.

Opterećene mlade obitelji

Uglavnom mlade obitelji, koje se spuštaju iz visokih planinskih predjela u gradska predgrađa u potrazi za boljim životom, ljudi nezaposleni, razočarani, predani alkoholizmu, obiteljskim neredima, nasilju, strahu jednih od drugih, prepušteni vlastitoj sudbini i ogorčenosti, sa strahom otvaraju vrata ili se preplašeno približavaju prozorčićima da vide tko ih smeta u kasnim popodnevnim satima.

Zaista, ne nedostaje nam napasti da se jednostavno povučemo i ostavimo ljude u njihovu svijetu. Uvijek se događaju odlasci, odustajanja... No, hvala Bogu, Isus uvijek izlazi ususret, otvara nam nove perspektive, nova srca i hrani našu slabu vjeru. Prepoznavamo ga kad se najmanje nadamo!

Žena na rubu beznada, nakon što si je pokušala oduzeti život, zahvaljuje: "Spasili ste me! Prikažite moje

ranjeno srce Bogu – ako ga ima.” Piše svoje ime na papirnatu srce i daje ga misionaru. Naše kućice od papira, koje simbolično prikupljaju imena posjećenih osoba ili obitelji, potpuno su prekrivene ranjenim srcima. Uz grčevitu bol i suze događaju se pomirenja između bračnih parova, otvaraju se vrata susjedima, stvaraju se mostovi između raznih kultura i obitelji.

Izići na periferiju, uči u divljinu ljudskih srdaca i liječiti duboke rane mržnje, osetoljubivosti, zavisti, ljubomore, nepravdi, izrabljivanja, tlačenja, poniženja, pomoći unesrećenim žrtvama droge, pijanstva i sl.

Vapaj i glad za Bogom

“Gospodin je!” Ustrajnost, žrtva i predanje rađaju plodove: pokisli, drščemo od hladnoće na nadmorskoj visini višoj od 3000 m. Mala skupina misionara i puno veći broj potaknutih ljudskih srdaca uz kišu i hladnoću proživljava križni put zadnjega korizmenog petka. Združeni u molitvi s Isusom, prikazujemo vapaje i životni križni put ovoga Božjeg naroda.

Podijelili smo se u tri skupine od dvadesetak misionara. U prvim i najudaljenijim obiteljima uglavnom nailazimo na zatvorena vrata, a ako su slučajno gdje i otvorena, majke ili očevi su zajedno s djecom u alkoholiziranom stanju. Obiteljska situacija uglavnom slomljenih brakova, silovanih pokćerki, život ispunjen mržnjom, nezadovoljstvom i siromaštvom.

Mali broj ljudi koji se odvažio i približio večernjim sastancima, molitvi i križnom putu, vapi: “Nemojte nas ostaviti! Vratite se!”

Pokorničko bogoslužje i osobni susreti izraz su vapaja i gladi za Bogom, potrebe navještaja – kerigme, prostora otkrivanja njegove spasiteljske prisutnosti, ozdravljenja, ali ujedno i odlučnih navjestitelja i nositelja Božje riječi. Završavam misijski tjedan obostranim i jasnim opredjeljenjem.

Naši misionari laici se stavljaju u službu Božje riječi i redovitih tjednih susreta, da bi u suradnji pokušali biti sjeme misijske Crkve i uskrsnuća iz grobova zapuštenosti, hladnoće i nezainteresiranosti za tisuće ljudi koji žive u siromašnim prigradskim četvrtima i uz vapaj za spasenje, ozdravljenje starih rana osvete, mržnje, straha...

Crkva otvorenih vrata i evanđeoskog života

Iskustvo nam stoga potvrđuje poziv našega dragog pape Franje, poziv na način života kojim je živio Isus iz Nazareta, i ne samo na osobno obraćenje, nego na obnovu struktura Crkve, izgradnju i obnovu Crkve otvorenih vrata i evanđeoskog života.

Osam dana ispunjenih žarom, željom da se Isusa približi i uđe u ranjena srca, da bi on jedini potaknuo želju za pomirenjem, oprostom, sanjajući o postupnom putu obraćenja i vjere.

Uz osjećaj da nas Isus čeka i u tim zabačenim predjelima, dogovorili smo se nastaviti misijski rad. Svaka dva mjeseca ćemo ih redovito posjećivati, i uz molitvu – vašu i našu – postati mali žizak svjetlosti u ovoj tami. Stoga su mnogi od naših laika već otpočeli s tjednim čitanjem riječi Božje i traženjem svjetla za život, koje isijava iz nje.

Navještaj evanđelja najuzvišenije je djelo ljubavi

Vraćamo se u našu vlastitu kršćansku zajednicu La Gatazo, proživljavajući slavlja, otajstva Uskrsa, naše misijske Crkve, uvjereni da je navještaj evanđelja najuzvišenije djelo ljubavi.

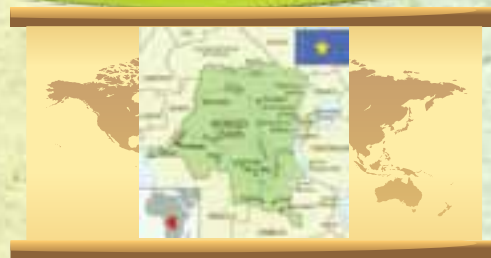
Veliki tjedan počeo je manifestacijom vjere u procesiji Cvjetnice, od prosipanja mirisa solidarnosti u posjetima najsiromašnijima, pokorničkim slavljinama i ispovijedi, dramatizacijom pranja nogu. Posljednje večere, procesije križnog puta i bdjenja s krštenjima katekumena. Proživjesmo Uskrs kao stvarni korak iz ropstva komotnosti i sebičnih interesa, u brizi i zauzimanju za kraljevstvo Božje, pozivajući sve koji žele pridonijeti rastu Crkve – sakramenta Božje prisutnosti u današnjem svijetu.

Uz topli pozdrav i združeni u molitvi očekujemo plodove Duha i vjernost evanđelju svih koji ga poznaju.

Bolničko služenje sestara franjevaka

KONGO

– s. Mirjam Penić

Ovaj put vam pišem iz Župe Nyantende, koja je mnogima od vas već poznata, barem po imenu, po dosadašnjim dopisima u *Radosnoj vijesti*. Nakon tri godine obnašanja jedne druge službe u našoj zajednici, ponovno radim u bolnici, odgovorna sam za ljekarnu. Sa mnom radi i naša sestra Françoise Balibuno, Kongoanka. Ona je odgovorna za domaćinstvo, a zajedno brinemo za socijalnu službu u bolnici, tj. praćenje osoba koje trebaju liječničku pomoć a nemaju nikakve mogućnosti da plate troškove. Činimo sve da i ti ljudi budu lijepo primljeni u bolnici i korektno liječeni.

Mi školske sestre franjevke iz splitske provincije počele smo 1988. god. rad u zdravstvenom centru u Nyantendeu. Centar je izgradila Nadbiskupija Bukavu. Tom prigodom naše su poglavarice odlučile tu otvoriti malu zajednicu s tri sestre. Bile su to s. Blaženka Barun, s. Mariangela Todorčić i ja, s. Mirjam Penić, koja vam pišem. Bio je to početak bolnice. Danas, nakon 26 godina, ona je još uvijek u nastajanju, jer nije dovršena, ali neprestano se radilo na dovršenju i proširenju, kako u vrijeme mira, tako i u vrijeme rata.

Ljudi u bolnicu dolaze u velikom broju. Prihvaćamo ih i liječimo na najbolji mogući način, u okviru naših mogućnosti. Danas imamo ambulantno liječenje, stacionar sa 120 kreveta, sa sljedećim odjelima: interna, kirurgija, pedijatrija i rodilište, s prosječno 250 porođaja mjesečno. Posebna služba je liječenje oboljelih od AIDS-a – side. Za njih je sve besplatno. Od osoblja u bolnici rade tri stalna liječnika, četiri do pet mladih liječnika na stažiranju, 25 medicinskih sestara i tehničara te drugo pomoćno osoblje. Bolnica ima ukupno 68 zaposlenika.

Smanjena smrtnost djece i majki

Bolnica je od velike važnosti za stanovništvo ovog mjesta. Otkad ona postoji, smanjen je broj smrtnosti općenito, a posebno djece i majki za vrijeme i nakon poroda. Bolnica je simbol zajedničkih ulaganja ljudi dobre volje iz više zemalja i nacija: Hrvata, Talijana, Belgijanaca i drugih. Donacije iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine stizale su posredstvom nacionalnih uprava Papinskih misijskih djela u Zagrebu i Sarajevu te je tom pomoći izgrađena praonica rublja, uređen okoliš, sušionica rublje s opremom, sanitarni prostor, željezni kreveti za rodilište i internu. I ovim putem upućujemo zahvalu svim darovateljima koji su na bilo koji način sudjelovali u ostvarenju toga lijepog djela. Radujte se plodovima svojih ruku i odricanja, jer na taj način sudjelujete u stvaranju pravednijeg svijeta – kraljevstva Božjeg, na što smo svi, bez razlike, pozvani. Činite dobro ljudima koje nikad ne ćete sresti ni vidjeti, a sve iz ljubavi prema dragom Bogu i ljudima. Bog voli sve ljude jednakom ljubavlju i za sve je dao najveće jamstvo svoje ljubavi – vlastitog Sina. Biti misionar, raditi za misije znači živjeti radost evanđelja u nadi da će jednom svi ljudi upoznati tu ljubav i živjeti od nje.

Kako sam već navela, bolnica nije dovršena zbog manjka sredstava. Nedostaje joj ograda, jedna kuća za proširenje interne medicine te hodnici s krovom koji bi povezivali sve kuće. Kad je kišna sezona, a to je veći dio godine, oko kuća je veliko blato i teško se prelazi iz jedne kuće u drugu, naročito noću kad nema struje, a to je često. U nadi da će biti vremena za nastavak, lijep pozdrav svima.

Dragi prijatelji misija, unatoč dobroj volji i osjećaju dužnosti da vam pišem, nisam stigla to napraviti ranije. Vrijeme i u Africi postaje sve kraće, dan kao da više ne sadrži 24 sata. Ali nadam se da još uvijek nije kasno da vam svima poželim sretan Uskrs! Svi vi koji nas podržavate molitvom, dobrim željama i materijalnom pomoći imate pravo na to da vas upoznamo s onim što radimo. Isto tako nam je zadovoljstvo podijeliti s vama radost uspjeha i probleme koji nas muče.

Proslava Uskrsa u Africi

Prednost misionarskog poziva je, među ostalim, što nama svećenicima omogućuje upoznavanje novih ljudi i kultura, često tako dalekih i potpuno različitih od naše. Tako je i s Ruandom, zemljom koja je, kako zemljopisno, tako i kulturno, srce Afrike, i u kojoj su način života i životne navike ljudi drugačiji i za nas neobični. A u skladu s tim je i način slavljenja vjerskih blagdana.

RUANDA
– fra Ivica Perić

Uskrсна misa u subotu uoči Uskrsa počela je u tri sata poslijepodne. Već na početku mise velika seoska crkva u našem selu Kivumuu, koja može primiti više od tisuću ljudi, bila je ispunjena do posljednjeg mjesta.

Čak je bila i pretijesna da primi sve koji su željeli nazočiti svetoj misi, pa su neki bili primorani pratiti tijek mise ispred crkve, zavirujući kroz prozore!

Izgledalo je kao da su svi iz sela tu. Bilo je i beba starih tek nekoliko tjedana u naručjima majki, učenika, njihovih roditelja, ali i starih ljudi, koji dobro pamte i posljednje ruandske kraljeve.

Neizbježan je bio i veliki zbor te mladi plesači u tradicionalnim nošnjama, a naravno, ništa nije moglo proći bez zvuka tradicionalnih ruandskih bubnjeva, koji daju ritam životu tog dijela Afrike. Sve se šarenilo od žarkih boja odjeće karakterističnih za taj dio svijeta i tradicionalnih košara agaseke, u kojima su prisutni prinosili darove za svoju crkvu. I sve se orilo od pjesme, pljeskanja i osmijeha. Pravo afričko slavlje!

Naravno, misa je uključivala i one svečane trenutke. Tako je jedan dio pripao onima koji su se vratili katoličanstvu, a potom su na red došla tri sveta sakramenta – krštenje, krizma i prva pričest. I to ukupno za čak – 54 djece i odraslih.

Završni dio mise bio je rezerviran za mladence, parove koji su upravo u noći dočekivanja najradosnije kršćanske svetkovine odlučili izgovoriti svoja bračna obećanja. Misa je završila nakon punih pet i pol sati. Nazočni su se razišli zadovoljni i svatko sa svojim dojmovima. Praćeni i dalje zvukovima bubnjeva, pohitali su u toplu afričku noć, žureći svojim domovima, u kojima je nastavljeno slavlje i u kojima su dočekali dan Kristova uskrsnuća.

U Kivumuu, kao i u cijeloj Ruandi, život je vrlo težak. Stalna je borba za malo hrane i većina mještana na spavanje odlazi gladna. Ipak, i u tim uvjetima, ljudi nisu zaboravili ono što život znači – osmijeh i dobro raspoloženje.

A najradosniji kršćanski blagdan je i najbolja prigoda da se na trenutak zaborave problemi i muke, koji su svakodnevnica. Zato će nam kao najljepša uskrсна slika ostati osmjesi stotina djece i onih starijih, koji su ispunili crkvu.

Proslave Uskrsa u Africi zaista su nešto posebno!

SALOMONSKI OTOCI
– s. Marta Nikolić

Poštovani prijatelji misija!
U svete dane Vazmenog trodnevlja bilo nam je prelijepo, a svaki dan za obrede je bila zadužena jedna zajednica. Na Cvjetnu nedjelju tako su lijepo izveli Isusov ulazak u Jeruzalem s procesijom. Napravili su i magarca, na kojem je jahao Isus, dočekali ga s bakljama i posjeli na sjedalicu kao kralja i unijeli u crkvu. Nakon toga misa je trajala dva i pol sata.

Na Veliki četvrtak obrede su izveli dramatski, uza svoja glazbala. Čitanje evanđelja čitači su odglumili kao kazališni glumci, a isto tako i pranje nogu i ostale dijelove. Navečer je bilo izloženo Presveto i molilo se do pola noći, a zajednice su se izmjenjivale.

Na Veliki petak ujutro bio je križni put središtem mjesta, a okolo su postavili postaje. Poslijepodne su bili obredi Velikog petka.

Krštenje dječaka Ivana Pavla

Misa bdijenja na Veliku subotu počela je u osam sati navečer, a služba riječi lijepo je dočarala postanak – stvaranje svijeta: kako se čitalo, tako su glumci dolazili do oltara sa svojim činima: dan, noć, svjetlo, stabla, vode... i napokon čovjek. Sve je trajalo oko četiri sata.

U uskrnoj noći kršten je dječak koji se požurio doći na ovaj svijet, pa se rodio nasred ceste na putu do bolnice. Kako smo dobili novu granitnu krstionicu od fra Ive Tadića, iz Australije, poslužila je u uskrnoj noći za malog Ivana Pavla. Na svetoj misi se pjevalo i plesalo uza prekrasne

zvukove bubnjeva i drugih domoročkih glazbala.

Ovim putem želim reći veliko hvala fra Smiljanu Ivi Tadiću i njegovim vjernicima, kao i svim našim prijateljima i dobročiniteljima iz Australije. U našim su molitvama, a njihova pomoć dobro nam je došla da možemo drugima pomagati.

Želimo vam sretan Uskrs, iako sa zakašnjenjem. Molili smo i mislili na vas, iako nas je te dane treslo – zemlja uzdrhta. Šaljemo vam lijepe pozdrave, uz preporuku u molitve. Zahvalne sestre iz Bume: s. Slavka, s. Jasna, s. Ruža i s. Marta.

Akcija MIVA Hrvatska

"Moje dar slavi Boga za sve prijeđene kilometre"

Molitva sv. Kristoforu za vozače

Sveti Kristofore, kada si nosio ljude preko nabujaloga potoka, ti si ustvari nosio Dijete Isusa na svome ramenu i zato si zaslužio prekrasno ime: »Kristov nositelj«! Nauči me da i ja budem istinski nositelj Krista Gospodina onima koji ga još nisu upoznali.

Po zagovoru sv. Kristofora udijeli mi, Gospodine, čvrstu ruku i jasan pogled da budem dobar sudionik u prometu. Daj da ni jedan od mojih postupaka ne oduzme ili ne nagrdi život bilo komu.

Vječni i svemoćni Bože, udostoji se izliti svoga Duha Svetoga na sve vozače. Daj da njihova srca, poput svetoga Kristofora, budu ispunjena ljubavlju prema tebi i braći ljudima. Zaštiti ih od svake nesreće, nauči ih stavljati svoja vozila u službu drugih i daj im milost da sretno stignu svomu cilju. Amen.

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj četvrtu godinu zaredom organizira akciju Miva Hrvatska (Misijska vozila), na Nedjelju sv. Kristofora, 20. srpnja 2014.

Za naše misionare prijevozno sredstvo je osnovni alat za rad. Bez njega misionar ne može. Često vidimo misionare kako voze velike džipove i pitamo se: zašto im trebaju tako velika i skupa vozila? Zašto im uopće treba kupovati automobile kad se tim novcem može prehraniti nekoliko obitelji u misijskim krajevima? Da bi naši misionari živjeli svoje misijsko poslanje, potrebna su im prijevozna sredstva. Područje njihova rada je vrlo često rasprostranjeno i na nekoliko stotina kilometara. Ceste su vrlo loše, a u kišnom razdoblju često nestaju ispod blata, koje

ponekad potpuno onemogućuje prolaz. Terensko vozilo našim misionarima omogućava da lakše dođu do svojih vjernika, da prevezu hranu, građevni materijal, učitelje, katehiste, liječnike i tako spašavaju živote. Akcija Miva Hrvatska (Misijska vozila) pokrenuta je sa željom da se pomogne u nabavi vozila našim misionarima.

Za ovogodišnju akciju pripremili smo plakat, naljepnice za automobile i brošuru s animacijskim materijalom. Brošura sadrži tekst blagoslova automobila, prijedlog kratke homilije, molitvu vjernika, zahvale misionara te izvještaj o pomoći o kupnji vozila. Svi koji

žele mogu se uključiti u tu akciju i tako pomoći našim misionarima. Ako ste zainteresirani da se kod vas organizira ta akcija, javite se na našu adresu.

Ako želite pomoći našim misionarima, svoj prilog uplatite na naš žiroračun:

**Papinska misijska djela
Nova Ves 4, 10000 ZAGREB
Svrha uplate: Miva
Žiroračun: 2360000-11015 42876
Poziv na broj: HR00 303013**

Bijah bolestan i pohodiste me

Intervju sa s. Jacintom Petrović, misionarkom u Beninu

Družba Marijinih sestara nastala je u Sloveniji. Majka Leopoldina Brandis, iz družbe Kćeri kršćanske ljubavi (usmiljenke), željela je pomagati bolesnima i nemoćnima tijekom 24 sata u njihovim kućama, no pravilo njezine družbe zabranjivalo je da redovnice ostaju noću kod bolesnika. Onda je ona pronašla djevojke koje će to dobrovoljno raditi. Tijekom vremena rodila se ideja da bi i te djevojke trebalo uputiti u duhovni život, a ne samo u rad. Tako se ona pobrinula te im je 1878. dala prvo redovničko odijelo i pravila, kako bi pod vodstvom redovnica Kćeri kršćanske ljubavi mogle živjeti i raditi u duhu njihove karizme. Na takav način je nastala Družba Marijinih sestara, koja se brzo proširila i u Hrvatsku. Godine 1926. Družba Marijinih sestara se osamostaljuje, tj. odvaja se od Kćeri kršćanske ljubavi te nastaje jedna samostalna družba.

Družba Marijinih sestara od Čudotvorne medaljice

? Kako je dobila ime Marijine sestre od Čudotvorne medaljice?

! Majka Brandis uzimala je djevojke iz udruženja "Marijina djeca", koje je nastalo pod vodstvom sv. Katarine Labouré, koja je također pripadala Kćerima kršćanske ljubavi. Bila je novakinja kada je imala videnje Bl. Djevice Marije, koja je od nje zatražila da napravi medaljicu. Naše sestre su ljudi isprva nazivali bolničke sestre, ali jer je Gospa po medaljici činila čudesna djela, kasnije su prozване Marijine

sestre od Čudotvorne medaljice. Ljudi su nas najprije prepoznali po toj medaljici, ali i po našem radu i životu.

? Nosite li i danas Čudotvornu medaljicu?

! Naravno. Nosimo ju kao simbol pripadnosti Mariji.

? Koja je karizma Družbe? Spomenuli ste da radite s bolesnicima.

! Na početku se je Družba bavila strogo prvotnom karizmom, a to je njega bolesnika u kućama, no tijekom vremena to se je promijenilo. Zabranjen nam je rad u kućama, ali smo zato preuzele rad u staračkim domovima, u bolnicama te raznim hospicijima, koji su prije postojali, te smo na taj način sačuvale prvotnu karizmu. No danas su druga vremena, postoje medicinske patronažne služ-

be koje idu po kućama, a redovnice, uz tu tjelesnu pomoć koju bolesnici dobivaju, donose im duhovnu okrepku, približavaju ih sakramentima i tome slično. Danas Marijine sestre rade i u školama, a ima ih i u misijama.

Služenje afričkoj braći

? **Kako je došlo do toga da Marijine sestre odu u Benin? Karizma i aktivnosti Družbe o kojima govorite mogu se razvijati u Sloveniji i Hrvatskoj, ili u susjednim zemljama? Kako to da se je odlučilo misijski djelovati?**

! Naša družba nije misionarska družba, ali ako se koja od sestara javi i želi poći u misije, može tražiti odobrenje poglavarica. Naše prve dvije redovnice: s. Maristela i s. Dorotea, osjetile su poziv da idu u misije. Naime, 1986. godine bio je u Hrvatskoj biskup iz Benina, mons. Vincent Mensah, iz Biskupije Porto-Novo, te se sestra provincijalka Hrvatske provincije susrela s njim i rekla mu za te sestre. On se obradovao i tako je izabran Benin. Mislim da je bilo važno i to što su u Beninu već djelovala dvojica naših misionara. Tako su naše sestre 1988. godine stupile prvi put na beninsko tlo i počele svoj rad dolje.

? **A kad ste vi došli u Benin?**

! Bilo je to 17. rujna 2003.

? **Koliko danas u Beninu ima Marijinih sestara?**

! U početku su bile samo dvije sestre. Nakon godinu dana pridružila im se i treća, s. Danijela Dropulja, a poslije je, 1991. godine, došla i s. Natalija Bešlić. Onda sam na kraju 2003. stigla i ja. To su misionarke. Živjele smo u selu Affamè. Negdje poslije pet-šest godina nakon dolaska sestara misionarki počele su se javljati i prve domaće djevojke koje su htjele postati kao i mi – redovnice. Tako je krenula i službena formacija domaćih sestara, a 1998. godine prva sestra Afrikanka, s. Geneviève, položila je privremene zavjete. Nakon 26 godina rada u Beninu danas imamo 25 sestara Afrikanki, od kojih je 10 s doživotnim zavjetima. S porastom broja sestara došla je i potreba za otvaranjem novih misijskih kuća. Najprije je otvorena kuća u Porto-Novu, zatim u

Malanhoui, gdje nam je i kuća formacije, a prije osam godina prva kuća na sjeveru Benina, u Biskupiji Ndali, u mjestu Birou. Tamo sestre rade u ambulanti, a također imamo i internat za djevojčice. U internatu se nalazi oko 60 djevojčica, od prvog razreda osnovne škole pa sve do drugoga srednje. Dalje moraju ići u druga mjesta, jer u tom mjestu nema škole za završne razrede srednje škole. Sestre uglavnom rade u dispanzerima i na terenu. Rade i u katehizaciji te u crkvi – njihovo je uređenje crkve, njihove su pripreme za blagdane, pjevanje i sve ostalo. To je u Birouu, na sjeveru Benina. Na jugu se sestre bave istim apostolatom, dok u kući formacije u Malanhoui imaju i radionicu za šivanje crkvenog rublja. U Porto-Novu se sestre brinu za buduće kandidatice i djevojke koje se školuju u gradu. Naše dvije sestre Afrikanke zaposlene su u dijecezanskoj bolnici i u gradu Parakouu, što nam nagovještava da bi i tamo trebale otvoriti kuću. Bila bi to peta kuća Marijinih sestara od Čudotvorne medaljice u Beninu. Što će Gospodin dopustiti, vidjet ćemo.

Misijski poziv – želja koja tinja i traži izražaj

? **Kako ste prepoznali misijski poziv?**

! Misionarka sam htjela biti već od svojih mladih dana, ali sam tu želju skrivala i nisam ju htjela nikomu reći. Smatrala sam da drugi ne će shvatiti što želim. Ali kad su otišle prve dvije sestre u misije, bila sam ohrabrena i rekla sam si da i ja mogu ostvariti svoje misijsko zvanje. I otkrila sam tu svoju želju. Međutim, dobila sam negativan odgovor. To nisam mogla razumjeti, ali sam si rekla da oni znaju zašto me odbijaju i prihvatila sam njihovu odluku. No rekla sam: dobro, neka bude kako kažete, ali samo da znate da ću jednog dana ipak otići u misije. To sam, jednostavno, osjećala u sebi, to da će moja želja jednom biti ostvarena, i da ću poći tamo gdje me Bog zove. Uostalom, svako zvanje koje Bog nadahne čovjeku se ostvaruje, ali ne uvijek u ritmu kako si čovjek to želi, nego onako kako Gospodin

želi. Ta se moja želja konačno ispunila 2003. i mogu reći da sam se još više ostvarila u svom pozivu i još više doživjela Božju prisutnost i radost u srcu. Otada se više ne obazirem na nedaće i poteškoće koje su mi na putu, već samo na ono što mi je cilj, a to je biti s Bogom i dovesti druge k Bogu.

? **Što je vama Afrika dala?**

! Čovjek mora uvijek učiti i biti spreman drugome se davati, ali i biti spreman primati od drugoga. Afriku pomažemo na sve moguće načine, i duhovno i materijalno. I da toga nema, bilo bi još teže. Ali mogu reći da sve bogatstvo koje im dajemo, i duhovno i materijalno, nikada ne može dovoljno zahvaliti Africi na onome što ona nama daje: slobodu duha, osmijeh srca i duše, radost i jednostavno predanje Bogu.

Razgovarao Saša Ričković

Da Europa po svjedočanstvu vjernika ponovno otkrije svoje kršćanske korijene.

Nadbiskup Vinko kard. Puljić

U prirodi vidimo da sve biljke žive iz korijena. Što je dublje korijenje, stablo je stabilnije i jače, može stasati u visinu. Također smo svjesni da ukoliko se iščupa korijenje, stablo se suši. Kod presađivanja je važno biljku presađiti s korijenom kako bi oživjela na novom mjestu.

Tu sliku moramo gledati i u nakani koju ovaj mjesec molimo za Europu. Svjedočanstvo vjernika u Europi treba ponovo otkriti svoje kršćanske korijene. O tome je toliko puta sv. Ivan Pavao II. poručivao da se ne stidimo svojih korijena. Počevši od prve pokrštena Europljanke Lidije, koju je sv. Pavao krstio, do svih naroda koji su oprani krsnom vodom. Tijekom stoljeća je evanđelje i kršćanstvo prošlo povijest i kulturnu baštinu

na tom kontinentu. Sada je naišao val čudne sekularizacije, koja se želi iščupati iz tih kršćanskih korijena. Dapače, počeli su nijekati prošlost i stidjeti se korijena, iz čega smo ponikli i to iskustvo uskrsloga Krista tolikim narodima donijeli i zasvjedočili.

Danas je došlo vrijeme da nam ta mlada Crkva dolazi ponovo naviještati evanđelje, jer je duhovnih zvanja sve manje, a sve više obitelji bez djece. Čak se uime demokracije gazi naravni zakon te se niječe Božji zakon. Gdje god se to korijenje niječe, u opasnosti je da se „stablo sasuši“. Zato je sve manje djece i stanovništvo stari. Htjeli bismo sačuvati prostore od dolaska stranaca, a bez stranaca nema tko raditi. Tako taj Stari Kontinent izumire, jer mu se korijen suši. Ostala su povijesna zdanja, umjetnine, divni spisi i dokumenti koji svjedoče o tom korijenu, ali oho-

lost demokratskih zbivanja uime slobode siječe korijenje na kojemu smo nikli i iz kojeg smo izrasli. Valja nam iskreno moliti da sebe prepoznamo na čemu smo nikli i iz čega smo izrasli. Vratiti dostojanstvo čovjeka u svoj njegovoj vrijednosti, kako bi čovjek Europe ponovo postao životan, istinski se radovao životu i prenosio snagu života iz korijena na kojem je prošlost živjela.

Ako se prepoznamo u kršćanskim korijenima, prožet ćemo ponovo svoju sadašnjost snagom radosti uskrsloga Krista te ponovo zasvjedočiti život vjere, koja će polako ozdravljati bolesno javno mnijenje i urušenu demokraciju, koja uime slobode gazi čovjeka.

Mjesec je Božanskog Srca, zato neka nam Božansko Srce vrati snagu milosnoga života te se ponovo ukorijenimo u Božanskoj Ljubavi!

Opća skupština Papinskih misijskih djela u Rimu

Misijsko djelovanje – paradigma svakoga djelovanja Crkve (EG, 15)

U Rimu je od 5. do 10. svibnja, od ponedjeljka do subote, održana Opća godišnja skupština Papinskih misijskih djela, pod predsjedanjem nadbiskupa Protasea Rugambwe, dotajnika Zbora za evangelizaciju naroda i predsjednika Papinskih misijskih djela (PMD).

Na susret, koji je upriličen u kući otaca salezijanaca "Blaženi Michele Rua – Salesianum" (Via della Pisana 1111), pristiglo je oko 120 nacionalnih ravnatelja, iz različitih krajeva svijeta. Među njima bila su prisutna i dvojica nacionalnih ravnatelja Crkve u Hrvata: vlč. Antun Štefan, iz Zagreba, i potpisnik ovoga prikaza, iz Sarajeva. Sudjelovali su i glavni tajnici četiriju djela, sa svojim suradnicima.

Skupština je, kao i obično, započela u molitvenom ozračju, jutarnjom molitvom časoslova s misom, koju je predvodio pred-

sjednik Papinskih misijskih djela mons. Rugambwa, u koncelecijaciji sa svećenicima glavnim tajnicima i nacionalnim ravnateljima te uz prisutnost djelatnika međunarodnih ureda PMD-a. Nadbiskup je Protase naglasio da Skupština započinje u molitvenom duhu jer to je Duh Gospodinov, Duh Crkve, koji ju vodi i snaži. Molitvom je zapravo bila prožeta cijela Skupština, osobito onom zahvalnom, za sve dobročinitelje i prijatelje PMD-a, kojih je mnogo i u našem, hrvatskom narodu, u RH i u BiH.

Radni dio Skupštine

Radni dio Skupštine odvijao se u dva dijela, prva tri dana s pastoralnim naglaskom, a ostali s financijskim. U ponedjeljak 5. svibnja, na početku, nazočne članove skupštine na čelu s predsjednikom PMD-a i četvoricom tajnika pojedinih djela, pozdravio je i predavanje

održao pročelnik Zbora za evangelizaciju naroda kardinal Ferdinando Filoni. Posebno je naglasio važnost suradnje između ureda Papinskih misijskih djela i partikularnih crkava, čije se aktivnosti uključuju i isprepliću. Upozorio je na važnost i aktualnost dokumenata pape Franje posvećenih evangelizaciji: *Lumen fidei – Svjetlo vjere* i *Evangelii gaudium – Radost evanđelja*, kao velikih misionarskih poticaja. Svi smo upućeni prema misijama, rekao je kardinal te dodao da PMD moraju biti vidljiva i prepoznatljiva u mjesnim crkvama, tj. moraju imati univerzalnost na koju su svi pozvani: biskupi, svećenici, redovnici, redovnice i ostali vjernici. Na kraju je pozvao da se poput prve Crkve ne bojimo dati od svoga siromaštva.

U središtu pastoralnoga dijela bili su *Statuti PMD-a*, o kojima se raspravljalo po jezičnim i kontinent-

malja koje nisu misijske, ali su veoma potrebne pomoći. To su posebno naglasili nacionalni ravnatelj Kube – gdje su ljudi vrlo siromašni (plaća liječnika specijalista je svega 50 dolara) te Haitija – potresom potpuno razrušene zemlje, gdje se ne može govoriti o uvjetima dostojnim čovjeka ni u školstvu ni zdravstvu, a kamoli u ostalim segmentima društva i života. U četvrtak se nastavilo s drugim dijelom, gdje su glavni tajnici četiriju djela iznijeli svoja financijska i pastoralna izvješća te predstavili projekte pristigle iz misijskih krajeva svijeta koji će se u dogledno vrijeme financirati posredstvom središnjih ureda PMD-a.

Nacionalni su ravnatelji cijelo vrijeme, o bilo kojoj temi, mogli dati svoje sugestije, postaviti pitanje ili komentirati izloženo i predloženo. Sve vrijeme održavanja Skupštine osjetila se ozbiljnost i briga s kojom Crkva pristupa potrebama svijeta u kojemu ima svoju vrlo važnu i veliku ulogu. Bio je to ujedno i trenutak da se naglasi prinos mjesnih Crkava, koje se po svojim dijecezanskim ravnateljima, župnicima i vjernicima, svemu narodu Božjemu, nesebično brinu za svoju braću i sestre u potrebi. To sjećanje i zahvalnost prožimalo je zapravo cijeli susret, osobito onaj duhovni dio, u kojem se molilo za sve dobročinitelje i prijatelje PMD-a.

Posjet Misijskom zavodu "Mater Ecclesiae"

U srijedu, 7. svibnja, upriličen je vrlo zanimljiv susret. Bio je to posjet Zavodu "Mater Ecclesiae" (Majka Crkve) u Castel Gandolfu, jednomu od pet misijskih zavoda za koje se brinu Papinska misijska djela. To je zavod u kojemu se nalaze redovnice iz misijskih krajeva. Svetu je misu, u večernjim satima, predvodio kardinal Filoni a liturgijsko pjevanje redovnice iz Zavoda. Bila je to prigoda da se iz prve ruke čuju informacije o životu Crkve u Kini, Vijetnamu, Indiji i Africi, odakle redovnice dolaze. Zanimljiv je podatak da njih 130 dolazi iz 89 raznih redovničkih zajednica. Dolaze iz 30 različitih nacija. Najzastupljenije su Kina (17), Vijetnam (23), Indija (16) i afrički kontinent (50).

Susret s papom Franjom

Petak 9. svibnja pamtit ćemo po susretu s papom Franjom, kojega je u ime svih pozdravio kardinal Filoni, pročelnik Zbora za evangelizaciju naroda. U svom govoru Papa je naglasio da je pobudnicom *Radost evanđelja* želio sve vjernike pozvati na novo proljeće evangelizacije te potvrdio da bi misijsko djelo trebalo biti paradigma cjelokupnoga djelovanja Crkve (usp. EG 15). Crkva, misionarska po svojoj naravi, ima kao svoje temeljno opredjeljenje služenje svima u ljubavi, rekao je Papa te naveo da su bratstvo i međusobna solidarnost prirodni njezinu životu i njezinu poslanju u svijetu i za svijet.

Na kraju je sve prisutne, kao i sve suradnike PMD-a stavio pod moćni zagovor Marije, majke živoga Evanđelja, te svima udijelio svoj apostolski blagoslov. Nakon toga svi su prisutni imali prigodu pružiti ruku Svetom Ocu u znak pozdrava i odanosti.

Opća je skupština završila u subotu 10. svibnja glasovanjem i usvajanjem dokumenata, odluka i zaključaka.

Na kraju je predsjednik PMD-a nadbiskup Rugambwa zahvalio svima na doprinosu i ozbiljnu pristupu svim točkama dnevnoga reda te je posredstvom nacionalnih ravnatelja uputio zahvalu svim suradnicima PMD-a, kao i svima onima – na svim razinama Crkve – koji molitveno i materijalno potpomažu i prate misijsko djelo Crkve.

"Svi putovi vode u Rim", ali i obrnuto – iz Rima: "Svi putovi vode kući", mjesnim crkvama. Tamo gdje treba rasplamsati srca misionarskim žarom, još bolje učvrstiti korijene evandeoskog služenja i kršćanske ljubavi.

Razišli smo se svojim domovima puni dojmova, radosni zbog osvjedočene snage vjere u Krista, vjere Crkve koja se okuplja od sva četiri vjetra, Crkva cijeloga svijeta u jednoj dvorani.

Ponovno je ponovno shvatio da vjera otvara oči i vidike, obasjava puteve. Tko vjeruje, zaista vidi, i to u punini, u izobilju svjetla.

Don Ivan Štironja

skim skupinama, s ciljem da ih se dopuni i prilagodi novim prilikama u kojima se nalazi Crkva našega vremena. Da bi diskusija bila što bolja i plodnija, novoimenovani je glavni tajnik Djela sv. Petra apostola o. Fernando Domingues, MCCI, održao predavanje na temu *Mjesna Crkva i misijska solidarnost*. Govorio je o općoj Crkvi, koja je uvijek prisutna u svakoj svojoj partikularnoj zajednici, o mjesnoj Crkvi, koja se nalazi između misijske autonomnosti i univerzalnosti, te o mjesnoj Crkvi i univerzalnoj solidarnosti.

Diskusije su iznjedrile tri glavna pitanja o kojima će se nastaviti razmišljati i razgovarati. To su pitanja o ulozi nacionalnih ravnatelja (naglašena je i uloga ravnatelja na dijecezanskoj razini), suradnja nacionalnih ureda PMD-a s uredima na međunarodnoj razini te pitanje kriterija o prosuđivanju potreba pomoći. U raspravi su doneseni primjeri nekih vrlo siromašnih ze-

OSIJEK

Umnažamo naše talente za dobrobit misija

Naša misijska skupina djeluje pri samostanu Marijinih sestara u Osijeku već pet godina. Jezgru skupine čini šest stalnih članova, a povremenih suradnika je mnogo više. Nazvali smo se "Zrnca ljubavi". Kada se zrnca skupe, nastaje "brdo", koje se s velikom ljubavlju, koju dobiva od našeg Gospodina, daje za one koji su u potrebi. To zaista činimo s velikom radošću. Ne želimo zakopati svoje talente

koji su nam dani, nego ih umnažamo. Obogaćeni smo svjedočanstvima redovnica misionarki koje djeluju u Beninu. Ovog proljeća posjetila nas je s. Jacinta Petrović, za vrijeme svog boravka u domovini. Naše susrete započinjemo molitvom i završavamo zahvalom Gospodinu za ono što smo toga dana napravili. Radimo prigodne ukrase, čestitke i neke uporabne predmete za Uskrs i Božić. Većina materijala od kojih to radi- mo je iz priro-

de: šibe, mahovina, papir, kamenčići, školjke, češeri, koštice od voća, komušina (šuška) i ostalo. Dakle, sve što je Stvoritelj stvorio, mi uzimamo i oplemenjujemo. Radeći sve to najdjelotvornije svjedočimo da svi; sestre misionarke, mi članovi skupine i suradnici koji radimo, ljudi u misijama za koje radimo te darovatelji, koji te radove uzimaju i daju svoj doprinos u novcu, pripadamo jednoj zajednici – Crkvi. Posebno moramo zahvaliti i župnicima koji nas primaju u svoje župe. Bez njihove dobrote i otvorenosti njihovih vjernika sav naš rad bio bi besplodan. Nakon ovogodišnjeg Uskrsa već smo počeli raditi za Božić. Koristimo ovo proljetno vrijeme kako bismo pripremile jaslice, čestitke, ukrase za bor. Zahvaljujući našem radu, mnoga potrebna djeca u Beninu dobivaju kumstva te na taj način njihov život može postati bolji nego što je život njihovih roditelja. Svake godine sudjelujemo i na misijskom danu u našoj, Đakovačko-osječkoj

nadbiskupiji, gdje upoznajemo i misionare iz drugih zemalja te slušamo njihova svjedočanstva. Upoznajemo i druge misijske skupine koje djeluju u našoj nadbiskupiji, razmjenjujemo s njima ideje. Članica naše skupine s najdužim "stažom" je Mirjana Eržić. Ostalih pet članica dolaze iz župe Svete obitelji, a misijskoj skupini pridružile su se na poticaj Marice Konjarik. U to vrijeme nismo znale što ćemo zapravo raditi, a onda su ideje počele navirati i danas ne stizemo sve napraviti jer stalno dolazimo do novih ideja. Uz spomenute članice evo naših imena: Mirjana Mijatović, Vera Poljak, Ana Vukasović, Slavica Laurović, s. Ozana, s. Adelin (časna sestra Beninka, sada uči hrvatski jezik), pa Anđelka, Ružica, Gordana, Ivanka i mnogo drugih koji rade kod kuće i obogaćuju svojim radovima našu ponudu.

Slavica Laurović

Današnja sredstva komunikacije omogućuju nam stupiti u kontakt s bilo kim, na bilo kojem dijelu svijeta, pa čak i u Africi. Tako sam, nakon desetak godina, početkom ove godine stupio u kontakt s fra Miroslavom Babićem, franjevcem Provincije Bosne srebrene, svojim zemljakom iz Bugojna. Fra Miroslav je misionar u istočnoj Africi, u Keniji, u selu Subukia, a ja "misionar"

u sjevernoj Europi, u Hamburgu. Naše misionarske postaje udaljene su jedna od druge nešto manje od 11 000 kilometara. Fra Miroslavov dolazak u naš HKM Hamburg dugo smo dogovarali, da bismo ga konačno realizirali 18. svibnja ove godine, na 5. vazmenu nedjelju. Dan prije naš misionar susreo se s djecom koja pohađaju vjeronauk u sklopu hrvatske nastave u Hamburgu. Fra Miroslav je predvodio mise u 12 i 15 sati, na kojima sudjeluje oko 1000 vjernika. Nakon mise u 12 sati prikazali smo kratak

dokumentarni film o selu Subukia i djelatnostima misionara u Subukiji. Nakon misa prikupljali smo dobrovoljne priloge za našu braću i sestre u dalekoj Subukiji. Vidno dirnuti viđenim, vjernici su tražili susret s misionarom te se dodatno raspitivali o njegovu osobnom životu i životu ljudi za koje duhovno i materijalno skrbi. Uspostavili smo jedno prijateljstvo te se radujemo što ćemo i u budućnosti moći barem malo olakšati život braći i sestrama u dalekoj Subukiji.

O. Matijas Farkas

HAMBURG

Misionar iz Afrike posjetio Hrvatsku katoličku misiju

RIJEKA

Prvopričesnici pomažu prijateljima u misijskim zemljama

Ove godine učenici iz Osnovne škole "Fran Franković", ujedno i prvopričesnici Župe Bl. Dj. Marije Karmelske, na prijedlog svoje vjeroučiteljice na poseban način su bili spremni pomoći svojim prijateljima u misijskim zemljama. Ove korizme više su molili, pričali o njima, upoznavali se s teškoćama s kojima se oni susreću,

pričali o misionarima koji djeluju i čine dobro u dalekoj Africi... Uključili su se u akciju *Djeca pomažu djeci* i svojim malim odricanjima darovali im razne potrepštine. Misijske kutije su otežale od dobrotvornog priloga, a zadnje korizmene nedjelje na župnom vjeronauku ispisivali su prigodne plakate podrške i ljubavi.

Srce nam je veliko u ovome uskrsnom vremenu, jer smo se dublje povezali s najpotrebitijima...

Maja Barbarić

Ove smo godine odlučili učiniti nešto za fra Iliju Barišića, našeg misionara u Kongu. Fra Ilija živi u gradu Kimbulu, zaboravljenu središtu Afri-

TRAVNIK

Kap ljubavi za kap sreće

ke. Dok je tako dobrih vjeroučenica i vjeroučenika, Kimbulu ne će biti zaboravljen, a ni naši misionari u Africi. Tu skromnu akciju nazvali smo, kao i prošle godine, *Kap ljubavi za kap sreće*. Vjeroučenice i vjeroučenici od drugih do osmih razreda osnovne škole KŠC-a „Petar Barbarić“ u Travniku na satu vjeronauka pravili su misijske kasicice. Odlučili su se u

vrijeme korizme odricati čokolada, bombona, čipsa i ostaloga, da bi što više prikupili u svoju misijsku kasicicu. S Božjim blagoslovom, uza svoj trud i darežljivost, prikupljen je iznos od 940 maraka. Time smo se, svi zajedno, još jedanput uvjerali da je djelo učinjeno iz ljubavi istinski i najsigurniji put do prave sreće.

Ivica Bajo, vjeroučitelj

TOMISLAVGRAD

Kad se dječja srca slože

Na početku korizme učenici III. a, III. c i III. d razreda Osnovne škole "Ivan Mažuranić" u Tomislavgradu dobili su korizmeni zadatak. Zadatak je bio da svaki učenik izvuče ime jednoga od naših misionara i moli za njega cijelu korizmu. Na taj smo se način željeli duhovno povezati s našim misionarima te ih svojim molitvama podržati u njihovu odgovornu i naporanu djelovanju. Molitvom smo bliži proslavi Uskrsa, kao i sličnji Kristu, molitelju i spasitelju. Svi učenici

su rado prihvatili zadatak i s nestrpljenjem izvlačili ime svojeg misionara. Zanimljivo je da su dječacima bili "najpopularniji" misionari iz Brazila i Argentine (možda zbog Svjetskoga nogometnog prvenstva).

Cijelu korizmu učenici su izvršavali svoja molitvena obećanja. U Velikom tjednu pisali su pisma i izrađivali čestitke koje će naši misionari, nadamo se, moći pročitati na svom susretu u Sarajevu. I na taj način našim misionarima i misionarkama želimo dobro

zdravlje, ustrajnost u služnju i blagoslovljeno sveto uskrsno vrijeme. Vrijedno je spomenuti i to da su isti učenici, uz neke starije učenike, skupljali novac u misijske kasicice povodom Dana

Djela svetog djetinjstva i tom prigodom prikupili oko 1300 KM. Sve su to primjeri što se sve može učiniti kad se mala srca slože.

Kristina Lončar

Svećenik mostograditelj

DR KONGO – Fra Stojan Zrno

Već se spustio mrak kad stigismo u Ngombe. Nisu nas očekivali, jer im nisam najavio ovaj posjet. Ipak su se brzo snašli. Spremili su vodu za kupanje, a i nešto jela za večeru. Ujutro, poslije kave, polazimo na rijeku Luzindji. Treba započeti radove na mostu dok sam tu, jer naši zidari često krivo shvate i ne učine posao kako treba. Dovezli su puno kamenja. Najvažnije je da možemo napraviti tri čvrsta stupa preko kojih ćemo položiti šine, a onda iznad njih još betonirati jedan sloj od dvadesetak centimetara. Preko tog mosta moći će prelaziti i teško natovareni, veliki kamioni. Zidarima sam sve objasnio i nacrtao. Kad nisam s njima, ne slijede upute, nego rade kako im se čini lakše. Ima ljudi koji zdušno rade. Ali neki cijeli dan sjede i promatraju. Svaka utakmica mora imati gledatelje!

Eto, što sve mora raditi misionar. Nisam mogao ni pomisliti da ću projektirati i graditi mostove. Ali i to me zapalo. Uostalom, svećenik se na latinskom kaže *pontifex*, što bi doslovno značilo *graditelj mostova*. Dakle, to je onaj koji pravi mostove između neba i zemlje, između svetoga Boga i grješnoga čovjeka. A mene je zapalo da i u doslovnom smislu gradim mostove koji povezuju sela i ljude.

Na grobovima dvojice braće

Popodne sam otišao pješice sedam-osam kilometara do Sumbe Lwaya. Prolazimo pokraj staroga napuštenog sela, gdje su ljudi živjeli prije dvadesetak godina. Mnštvo palmi i manga stvorilo je gustu šumu. Živjeti u šumi nije zdravo jer ima mnogo komaraca, a time i bolesti malarije. Zato su se ti ljudi premjestili dva kilometra dalje, na čistinu. U starom se naselju vide tragovi nekadašnjeg života. Ondje su ostatci napola porušenih kuća, a mrtve još uvijek pokapaju u starom naselju. Zau-

stavljam se kod dva svježa groba, gdje počivaju dva brata. Umrli su u kratku razmaku, prije dva-tri mjeseca. Obojicu sam vrlo dobro poznao. Kod mlađeg, Augustina, uvijek smo odsjedali u selu Ngombe. Primao nas je svaki put s mnogo ljubavi. U kući je imao čak i željezni krevet, što je u ovim krajevima iznimka. Meni ga je uvijek ustupao, da se kao njegov počasni gost dobro osjećam. Bio je vrlo radin čovjek. Imao je mnogo palmi, cijelu šumu. Kad se zna da se za svaki obrok od manjokine pure traži i umak od palmina ulja, onda se može zamisliti kako je taj čovjek bio bogat. Kod njega gotovo da nije bilo dana bez gosta. A ljudi odsjedaju ondje gdje ih se lijepo i srdačno dočeka. Krstio sam ga tek prije nekoliko godina. On je najzaslužniji da smo obnovili katoličku zajednicu u njegovu selu Ngombe. Njegova dva sina ne mole u našoj zajednici. Čuo sam da su oca prije smrti nosili dosta daleko do jednoga poznatog vrača da ga izliječi. Naravno, to "liječenje" nije mu ništa pomoglo, jer

je bolovao od raka pluća, ali su sinovi masno platili. Prošle godine Augustin je bio u velikoj gradu Likasiju, kod trećega sina. Taj ga je vodio u bolnicu i liječnički pregledi su otkrili da ima rak. Nisu to saopćili bolesniku i on je živio u nadi da će se izliječiti.

U drugom grobu počiva stari Salomon, kršćanin posljednje ure. Sin mu je vjeroučitelj u selu. Salomon nije bio kršten, ali je uvijek molio u našoj zajednici. Želio se i krstiti, ali mu je žena bila pod utjecajem nekih "proroka", koji su je uvjerali da će joj muž umrijeti ako se pokrsti, a onda će doći i po nju, pa će i ona umrijeti! Jednom prigodom rekao sam vjeroučitelju: "Ota ti je već vrlo ostarilo, a i sile ga polako napuštaju. Mogao bi umrijeti, ali zbog glupih razloga tvoje mame nije kršten. Ako vidiš da mu se bliži kraj, krsti ga, jer je on to uvijek želio." Tako je i bilo. I Salomon je otišao pred lice Svevišnjega kao pravi kršćanin.

Ostao je u selu još samo stari Donat, kao "posljednji Mohikanac" koji čuva pogansku vjeru u Sumbi Lwayu. I njegovo zdravlje je narušeno, a i godine su ga pritisnule. Iz toga malog sela odlaze mladi ljudi jer nema škole, ni ambulante, niti ičega drugoga što privlači današnju mladež. Zemlja je prostrana i plodna. Svatko može birati zemljište koje želi obrađivati. U savani ima mnogo divljači. Žive od lova i zemljoradnje, ali mladi ne vole motiku. Više vole gladovati u gradu, nego siti živjeti na selu.

Posjećeno Salomonovo stablo

Ulazimo u selo. Svi su nam izišli u susret s pjesmom. Odmah opažam da veliko stablo koje je raslo u Salomonovu dvorištu leži posječeno. Prigodom ranijih posjeta toj zajednici često sam sjedio u njegovoj sjeni, promatrajući mnoštvo malih ptica koje su u njegovoj krošnji savile stotine gnijezda. Kad

je Salomon umro, "slavili" su njegovu smrt danima. Jelo se i pilo dok nije nestalo koza, ovaca, kokošiju i pakata. Na kraju su jeli samo puru od manjoke i njezino lišće kao prilog. Ali bez mesa brzo im se ogadilo to suhoparno jelo. Požudnim pogledom promatrali su stotine gnijezda na vrhu stabla. A u svakom gnijezdu dvatri ptica. Oči i želuci traže ptice, ali sjećanje na moga radnika Désija odgoni im svaku pomisao da se penju na stablo. Dési, koji živi u Kimpangi, došao je za vrijeme odmora ovamo, u svoje rodno selo. Ostao je tu nekoliko dana. Kako nije bilo mesa, odlučio je popeti se na stablo i uzeti ptice iz gnijezda. Pao je s visine od 12 m. Samim čudom Božjim ostao je živ. Otada nitko više ni ne pomišlja popeti se na to visoko stablo. Ipak, netko se dosjeti: "Hajdemo posjeci stablo i ptici će biti naši!" Odmah donesoše najoštrije sjekire i dadoše se na posao. Stablo debelo i vrlo tvrdo, ali puno je i snažnih ruku. I stablo se sruši uz veliku buku. Neki ptici, gotovo odrasli, počеше prhati, ali tu su djeca, spretni mali lovci, koji ih na brzinu pohvataše. Nakupili su punu kantu ptica. Smijeh i radost vratiše se u selo i za koji čas zaboraviše da su na žalosti, jer toliko se ptica ne uhvati svake godine. Možda se tko u čudu pita: "Pa što se ima pojesti od tih malih ptica?" Možda bismo to mogli usporediti s rakovima u Hrvatskoj. Nema velikih zalogaja, ali se može napraviti vrlo ukusan umak, pa je onda i pura slada. Postoji selo Kaseke, gdje su ljudi dužni davati svoj godišnji prinos velikom poglavici u pticama.

Večer nam prođe u pjesmi oko vatre uz pun mjesec. Ali oko 22 sata oblaci ga sakriše. Čak počеше padati prve kapi kiše, iako će kišno doba početi tek za dva mjeseca. Ujutro, za vrijeme svete mise, krstio sam vjeroučiteljevo dijete.

Stari Edward "jede" ljude

Idemo dalje pješice, prema selu Kabombwe. S vjeroučiteljem Williamom, po velikoj vrućini, probijam se kroz savanu. Nedavno je cijela savana bila spaljena. U Hrvatskoj, kad se negdje pojavi požar, odmah polijeću kanaderi i protupožarne jedinice brzo izlaze na teren. Ovdje svake godine sustavno i po planu, zbog lova, pale cijelu savanu, komad po komad. Tužno je poslije proći kroz taj crni, spaljeni krajolik. Ali već dva-tri tjedna poslije toga, iako nema ni kapi kiše, savana se

budi. Izbija nova zelena trava iz toga crnila. Čudo Božje prirode! Danas nigdje žive duše. William mi pokazuje prema istoku, gdje se nalaze prve kuće, daleko gotovo 50 km. Svuda nenaseljena plodna savana. Koliko bi ljudi moglo ovdje živjeti kada bi se sva plodna zemlja obrađivala?! Ali u ovim krajevima zemlja se obrađuje kao i prije 10 000 godina. Jedini "stroj" je motika. A samo motikom nemoguće je godišnje obrađivati više hektara. U selu ne nadosmo ni starca Edwarda, starješinu kršćana, niti zborovođu, njegova sina Numbija. Otišli su u Kalundwe. Edward je optužen od lokalnog vrača da je "donio" bolest jednom mladiću i da "jede" ljude. Kada tko počne zbog bilo koje bolesti mršavjeti, onda je to znak da netko noću "ulazi" u njega i da ga "jede". Ta je optužba pogodila sada Edwarda. Iako ima već 88 godina, morao je pješice uz pratnju policije poći u Kalundwe, selo udaljeno oko 55 km, da bi veliki poglavica utvrdio istinitost optužbi. Veliki poglavica ga je uputio jednom vrlo uglednom vraču u Katongoli, udaljenoj osamdesetak kilometara. Opet je morao pješice tamo i nazad! Vrač ga je proglasio krivim i veliki mu poglavica naredio da plati oko 45 eura, što je iznos jedne učiteljske plaće. Ne smije napustiti selo velikoga poglavice dok tko iz obitelji ne donese taj traženi novac.

Za nama su došli pjevači iz Sumbe Lwaya, da bi sveta misa bila pjevana, jer je zborovođa Numbi otišao pratiti oca u Kalundwe. Navečer su tako živo pjevali i bubnjali da su privukli cijelo selo. Pridružili su im se i mladi iz neke sekte zvane *jumala*, a okolo su plesali i muški i ženski. Naši su pjevači pjevali vrlo lijepo i zdušno i ujutro na svetoj misi. Jedino nije bio u redu vjeroučitelj. Zatekli smo ga pijana. Često se opija. Kad je čuo da dolazimo, da bi se "ohrabrio", opio se!

Ujutro prije svete mise dođoše mi predstavnici roditelja školske djece i seoski vođe. Tuže se na ravnatelja škole, da je grub prema djeci, da ih udara i da puši konoplju, drogira se... Pokušali smo ih sve primiriti. Pozvao sam ih na slogu, jer ih uskoro očekuju veliki radovi. Čim završimo most na rijeci Lushindjiju, početi ćemo praviti dva njihova mosta, na rijekama Lwayu i Tshiwaziju. Osim toga za ovoga sušnog doba trebaju napraviti put dug oko 12-13 km, kako bi napokon i u to selo stiglo vozilo.

Bl. Izidor Bakanja – svjedok vjere

Nakon isteka radnog ugovora Izidor se vratio u svoje selo. Budući da nije imao posla, otišao je u Busiru, gdje se kao kućni pomoćnik zaposlio na plantaži kod belgijske obitelji Reynders. I ondje se je istaknuo svojom marljivošću i poštenjem.

Poučavanje u vjeri sunarodnjaka i suradnika

Kada se obitelj Reynders preselila u Ikili, i Bakanja je pošao s njima. Tamo je plantažom upravljao Belgijanac Van Cauter. No za Bakanju je to bio početak teških dana zbog svjedočenja svoje vjere. Naime, Van Cauter je bio vrlo strog čovjek, koji nije podnosio Afrikance kršćane. Zabranio je Bakanji da kršćanskoj vjeri poučava sunarodnjake i suradnike, što je Bakanja velikodušno činio od svoje prve pričesti dotada. Jednog dana Van Cauter je primijetio na Bakanji škapular oko vrata. Zbog toga bio je kažnjen s 25 udaraca. Kazna je još nekoliko puta ponovljena, jer je Bakanja otvoreno i hrabro svjedočio svoju kršćansku vjeru. Van Cauter je svom snagom pokazao da on zapovijeda u Ikili i da ne želi kršćane na svojim plantažama. Jednog dana jedan dobri «Samaritanac», duboko dirnut gledajući ranjenog Bakanju, poveo ga je u svoje selo. Ostavio je sljedeće svjedočanstvo: «Vidio sam čovjeka s dubokim ranama na leđima. Mučeci se, približavao mi se na dva štapa, više je puzao nego hodao. Upitao sam tog jadnika: «Zašto su te tako kaznili?» Odgovorio je da je kao katehist kod trapista iz Misije Bamanye htio obratiti radnike na plantažama i zato ga je jedan bijelac izudarao teškim bičem s oštrim čavlima.»

Izidora su njegovali, ali mu se zdravlje pogoršavalo iz dana u dan. Posjetili su ga misionari Gregoire Kaptein i Georges Dubrulle. Tada se ispovjedio, primio bolesničko pomazanje i pričest. Poručio im je da je oprostio progonitelju koji mu je učinio zlo i da će moliti za njega na nebu.

Na samrti je zasjao posebnom radošću

U nedjelju 15. kolovoza 1909. kršćani su se okupili u kući u kojoj je ležao Bakanja. Premda u velikim bolovima, zasjao je posebno radošću što se može pridružiti zajednici u molitvi. Na iznenađenje svih prisutnih, ustao je i učinio nekoliko koraka, u tišini, s krunicom u ruci. Nakon toga je ponovno legao, zatim je pao u agoniju i izdahnuo sa svojim škapularom oko vrata.

Bakanja je bio proglašen blaženim 24. travnja 1994., tijekom Prve afričke sinode u Rimu. Promatrajući život toga mladog blaženika, možemo zaključiti da je primio vjeru od misionara, ali blago vjere nije htio zadržati za sebe. Htio je i sam biti misionar u svojem narodu. Ostavio je primjer kako se misijsko poslanje tiče svakog krštenika. Kao da nam poručuje: Krštenici, krštenje vas obvezuje da budete svjedoci i misionari tamo gdje živite, ne bojeći se javno i unatoč svemu pokazati lice Kristovo svijetu!

Blaženi Izidore Bakanjo, moli za nas!

Vlč. Odilon Singbo

U misijskom djelovanju Crkve bilo je misionara koji su postali blaženi ili sveti, ne toliko po njihovu misijskom djelovanju izvan svoje domovine, koliko po njihovu angažmanu upravo tamo gdje su živjeli, u narodu kojem su pripadali. To je ono što možemo nazvati misije ad intra. No njihovo djelovanje ne bi bilo moguće bez susreta s misionarima. Godine 1994., dok se u Rimu održavala Afrička sinoda, Crkva u Africi dobila je novog blaženika – Izidora Bakanju.

Nije bio misionar u klasičnom smislu već je bio aktivno uključen u misijsko djelovanje u svojoj zemlji. Izidor Bakanja rođen je u Bokendela-Mbilankambi, u Kongu, između 1880. i 1890. godine. Bio je pripadnik etničke skupine Boangi, velikog plemena Mongo. Kao mladić otišao je u Mbandaku u potragu za poslom. Radio je kao zidarski pomoćnik. Malo-pomalo istaknuo se je marljivošću te savjesnim i poštenim radom. Imao je prigodu družiti se s kršćanima iz Bolokwa-Nsimbe, nove misije koju su otvorili redovnici trapisti Gregoire Van Dun i Robert Brepoels. Zamolio ih je da stupi u njihovu zajednicu i da postane kršćanin. Kršten je 6. svibnja 1906. te je isti dan primio i škapular Gospe Karmelske. Prvu sv. Pričest primio je 8. kolovoza 1907.

darovatelji

ZA MISIJE

I MISIJARE:
Ana Stipić, Žepče 26 KM * Branko Crnjac, Ričica – Uskolje 150 KM * Nikolina Petrović, Vitez 5 KM * Ana Snježana

Andačić, Odžak 70 KM * Ivana i Mario Šeremet, Sarajevo 250 KM * Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * Katarina Mandić, Sarajevo 50 KM * Jela Antunović, Maglaj 100 KM * Drago Banović, Maglaj 15 EUR * Marko Marković, Maglaj 200 KM * Župa sv. Petra i Pavla, Lovnica 100 KM * Ana Didak, Didaci 30 KM * don Ivo Šutalo, Studenci 50 KM * preč. N. N. Sarajevo 200 KM * Slaven Kožul, Široki Brijeg 200 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Snježana Vidović, Žepče 100 KM * Ana Didak, Didaci 50 KM * Ivanka Perić, Mostar 30 KM * N. N., Mostar 50 KM * vlč. Mato Vidić, Sarajevo 200 EUR * Ivo Ivešić, Donja Golubinja 20 KM * Ranko Zolak, Dužice 20 KM * Katarina Kvesić, Široki Brijeg 50 KM * Fama d.o.o., Široki Brijeg 500 KM * Ivka Stipić, Žepče 200 KM * župa sv. Franje Asiškoga, Srednja Slatina 280 EUR * Mara Tirić, Maglaj 60 KM * S. T., Kočerin 200 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“, Grude 270 KM * Toni Rodić 20 KM * Ivo Ivešić, Donja Golubinja 20 KM * Ranko Zolak, Dužice 20 KM * Katarina Kvesić, Široki Brijeg 50 KM * Fama d.o.o., Široki Brijeg 500 KM * Ivka Stipić, Žepče 200 KM * župa sv. Franje Asiškoga, Srednja Slatina 280 EUR * Mara Tirić, Maglaj 60 KM * S. T., Kočerin 200 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“, Grude 270 KM * Toni Rodić 20 KM * Ana Dragić 500 kn * Ante Matković 50 kn * Berislav Bambir 50 kn + 50 kn * Božica Piskač 30 kn * Božidar Škarec 130 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Dubravka Trgojec 50 kn * Edita Bošković 500 kn * Goran Šipek 50 kn * Hrvoje Cerovac 100 kn * Irena Maškarin 100 kn * Ivana Erceg 150 kn * Ivana Josipović 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Jelena Marinić 1.000 kn * Josip Jelić 100 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Jure Glavan 190 kn * Katica Molnar 100 kn * Katja Antić 70 kn * Kazimir Zelić 200 kn * Kristina Filipov 50 kn * Marica Grlić 400 kn * Marija Nikolić 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Mira Mihanović 100 kn * Mirna Poščić 100 kn * N. N. 3.000 kn * N. N. 295 kn * N. N. 50 kn * Nada Hrga 300 kn * Nina Vodopić 100 kn * Ordinacija opće medicine dr. Barbara Gergorić 1.000 kn * OŠ Josipa Kozarca, Slatina 420 kn * Petar Pelić 228 kn * Ružica Tandarić 100 kn * Sanela Kučar 100 kn * Sunčica Čoklica 50 kn * Tomislav Čubelić 100 kn * V.M.I. obrt 100 kn * Veronika Valičević 80 kn * Vinko Klarić 150 kn + 150 kn * Zajednica sv. Ivana Pavla II., Zadar 1.000 kn * Zdenka Podhraški-Rejla 20 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Zdravko Ruk 1.200 kn * Zoja Zubčić 50 kn + 50 kn * Zrinka Džaja 150 kn * Željana Nižić 50 kn * Župa Krapinske Toplice 250 kn + 200 kn + 100 kn + 110 kn * Albina Škrbulja 300 kn * Barica Crnkoci 100 kn * Kazimir Zelić 200 kn * Ljiljana Lukač 200 kn * Gordana Radošević 50 kn * Vera Čargonja 200 kn * Bosiljka Čelant 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBNIJE:

N. N. 300 kn * Blaško Kivić 200 kn * Branko Dragojević 410 kn * Dario Maradin 100 kn * Darovatelji preko o. Drage Kolimbatovića

4.700 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Josip Kordić 100 kn * Nada Alfirev 100 kn * Pave Radonić 300 kn * Pero Petanjak 100 kn * Slađana Čargonja 200 kn * Vesna Boščević 300 kn * Željka Vodopija 200 kn * Župa sv. Franje Asiškog, Gradište 10.460 kn * Obitelj Britan 200 kn * Gordana Šižgorić 100 kn + 100 kn * Roko Srdarović 50 kn * Milka Brunec 200 kn * Gordana Radošević 50 kn * vlč. Ivan Janeš 600 kn * Marija Mišić 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Slavica Bevanda, Mostar 100 KM * Nika, Tomislavgrad 10,30 KM * N. N., Tomislavgrad 15,10 KM * djeca župe Presveto Trojstvo, Novo Sarajevo 85 KM * župa sv. Ante Padovanskog, Boće 741,10 KM, 234,02 EUR i 97,70 KN * župa sv. Ilije Proroka, Čemerno 61 KM * župa Presveto Srce Isusovo, Sarajevo 250 KM * Biserka Zorbas 100 kn * Margita Perica 600 kn * Ljerka Berković 40 kn * Marica Laštro 400 kn * Milan Šijan 200 kn * OŠ August Šenoa, Osijek 432 kn * prvopričesnici župe BDM Karmelske, Drenova 304 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Stjepan Kozelka 50 kn + 50 kn * Štefica Ričko 100 kn * Vesna Varga 205 kn * Mara Frajt 700 kn * Župa Uznesenja BDM, Koprivnica 2.000 kn * Ljekarna Pablo 322,11 kn + 217,7 kn, Podsused * Obitelj Čerina 218,05 kn * Župa Cirkvena 884,45 kn * Marko, Šimun i Dorica Zrilić 39,49 kn * B. S., Zagreb 69,7 kn * Viktorija Krpanec 169 kn * Jasna Ljubičić 149,5 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVJEĆENIKA U MISIJAMA:

Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * Filomena i Anda Baković, Vogošća 20 KM * Anka i Damir Lončar 100 kn * Maja Popović 98 kn * Mario Preden 700 kn * Nikola Crnković 100 EUR * Gordana Šižgorić 50 kn

ZA GLADNU DJECU:

Josip Antunović, Velika Mlaka 50 EUR * Slavko Burić 100 KM * Jelena Kraljević, Široki Brijeg 92 KM * Jure Rupčić, Ljubuški 500 KM * Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * Ruža Urdih, Banja Luka 50 KM * Ana Čuturić, Banja Luka 50 KM * Irena Šimić, Humac 30 KM * Veronika i Stanko Sesar, Kočerin 250 EUR * Slavko Burić 100 KM * Jure Rupčić, Ljubuški 500 KM * Bara Miković 100 kn * Božidar Ravensčak 300 kn * Gordana Uglešić 400 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Katarina i Josip Mišić 500 kn * N. N. 30 kn * Župa sv. Leopolda Bogdana Mandića, Koprivnica 3.000 kn * N. N. 50 kn * Cvjeta Mijić 100 kn * N. N. 50 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Iva Lukač, Rašeljke 100 EUR * preč. Miroslav Agostini, Sarajevo 50 EUR * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o. Vitez 50 KM * Anda Mihaljević, Nova Bila 50 KM * Sandra Toskić, Sarajevo 30 KM * Dražen Buhaneć 500 kn * Grgur Drozdek 100 kn * Igor Končurat 300 kn * Katica Ramadža 200 kn * Marica Bekavac 100 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Nada Toplak 500 kn * Pavao Pandžić 770 kn * Petar Šalić 65 kn * Senka Dominiković 100 kn * Sonja Maksimilijan Kovačević 300 kn + 300 kn * Stevo Horvat 100 kn * Verica Grbić 270 kn * Župa sv. Mihovila, Murter 11.500 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 3.450 kn + 400 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Ivana Miličević, Čitluk 50 KM * Fama d.o.o. Široki Brijeg 1.000 KM * Orlando d.o.o. Grude 700 KM * učenici KŠC „Petar Bar-

barić“ Osnovna škola – Travnik 866,60 KM, 22,14 EUR i 151,70 KN * darovatelji preko s. Judite Baljkas, Banja Luka: Olivera i Gina Srdić 80 KM * Slavica Glazer 20 KM * Božica Nikolić 20 KM * Zlatica Stader 20 KM i korizmeno odricanje drugih darovatelja 100 KM * Anda Cerdić 300 kn * Blaško Kivić 100 kn * Đurđica Erdelez 100 kn * Ivanka Radošević 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Kata Sabelja 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Mirna Nothig 100 kn * Mladen Crneković 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Verica Rubić 300 kn * Stane Radulović 50 kn * Viktorija Vučić 100 kn * Jakov Roguž 300 kn * Lucija Dančević Soćak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Alan Belak 2.000 kn * Domagoj Galić 600 kn * Iva Miličević 150 kn * Jurković Kristina 200 kn * Kata Galac 100 kn * Majke iz župe Pučišća 792 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Marija Rudančić 100 kn * Rozina Blažić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Blaženka Vulić 500 kn * Dragica Majetić 200 kn * Igor Pivac 500 kn * Marija Pjevac 100 kn * Marin Babić 200 kn * Milan Cogečija 50 kn * Misijska skupina Štitar 2.866 kn * N. N. 100 kn * Nada Jović 100 kn * Nikola Topić 200 kn * Obitelj Majić 1.000 kn * Romano Tripalo 150 kn * Staņa Prskalo 150 kn * Vice Marušić 200 kn * Župa sv. Martina, Bošnjaci 3.188 kn * Ljerka Eškinja 300 kn * Emilija Kuntić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Puharić 40 kn * Ugostiteljska škola Opatija 175 kn * Marija Bartošek i suradnici 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Robert Skejić 150 kn * N. N. 400 kn

ZA MISIJU KISONGO U TANZANIJU:

Župa sv. Franje, Rašeljke 1.200 KM * župa sv. Ivana Krstitelja, Rakitno 500 KM * preč. Marko Stipić, Srednja Slatina 100 EUR * darovatelji župe Presveto Trojstvo, Novo Sarajevo: don Josip Lebo 85 KM * Mato Buzuk 30 KM * Zlata Perković 20 KM * Vinko Vrtačić 20 KM * Anda Vice 50 KM * Ivana i Mario Šeremet 50 KM * župa sv. Mihovila, Prenj 300 KM * Draženko Marijanović, Mostar 100 KM * Marija Milinković, Stolac 100 KM *

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Sestre Kćeri Božje ljubavi, Tuzla 200 KM * Ivka i Ante Šijaković 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

A. K. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Ivka i Ante Šijaković 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Doris Iljkić 250 kn * N. N. 300 kn * Nada Maruna 100 kn

ZA MISIJE U KENJI:

Ivan Cvjetković, Kiseljak 50 KM * Marija Levak Hrestak 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Dr. Verica Mišanović, Sarajevo 50 KM * Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * T. K., Vogošća 50 KM * preč. Miroslav Agostini, Sarajevo 50 EUR * Ivo Lacić, Poljaci 500 EUR * Ivka i Ante Šijaković 50 EUR * Nikola Crnković 500 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N. 200 kn * Ivan Belančić 2.000 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

N. N., Sarajevo 2.000 KN * Marija Dušak 100 kn * Marija Filipović 20 kn * Marijine sestre, Osijek 300 kn * Tomislav Sertić 200 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE

Župe Vrhbosanske nadbiskupije: Ime Marijino, Gromiljak 500 KM* Sv. Ivan Krstitelj, Travnik 140 KM * Presveto Trojstvo, Sarajevo 310 KM * Roderije BDM, Brestovsko 100 KM * Sv. Ilija Prorok, Čemerno 17 KM * Sv. Barbara, Breza 80 KM * Presveto Srce Isusovo, Sarajevo 140 KM * Gospa Snježna, Deževice 510 KM * Sv.

Leopold Bogdan Mandić, Maglaj 120 KM * Sv. Ignacije, Sarajevo 65 KM * Sv. Josip, Rankovići 170 KM * Kapucinski samostan Varaždin 2.000 kn * Župa Goričan 500 kn * Župa Čačinci 600 kn * Župa Duha Svetoga, Čepin 1.050 kn * Župa Duha Svetoga, Đulovac 1.800 kn * Župa Ivanovec 800 kn * Župa Kloštar Podravski 550 kn * Župa Marije Pomoćnice, Strahoninec 750 kn * Župa Novi Marof 350 kn * Župa Presvetog Trojstva 300 kn * Župa sv. Barbare, Jakšić 2.360 kn * Župa Švarča, Karlovac 1.000 kn * Župa Brodski Stupnik 900 kn * Župa sv. Jurja, Bapska 1.250 kn * Župa sv. Vida, Pitomača 2.350 kn * Župa Uzvišenja Svetog Križa, Osijek 4.100 kn * Župa Presvetog Srca Isusova,

Zagreb 2.500 kn * Župa Marije Pomoćnice, Zaprešić 400 kn * Župa sv. Leopolda Bogdana Mandića, Koprivnica 1.010 kn * Župa Remete 1580 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 9.270 kn * Župa Ivanjska 500 kn * Župa Gradac 600 kn * Župa sv. Petar Čvrstec 150 kn * Župa Nova Rača 200 kn * Župa Visoko 150 kn * Župa Cirkvena 1000 kn * Kandidatura Sestara Kćeri Božje Ljubavi, Zagreb 1.753,89 kn * Župa sv. Martina, Bošnjaci 2.960 kn * Župa Oroslavje 3.356 kn * Župa Bizovac 1.000 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

S. Velimira Marinović * Porezna uprava – Ispostava Mali Lošinj

SARAJEVO - 26. ljetni susret misionara

Ovogodišnji susret misionarki i misionara Crkve u Hrvata održat će se od 7. do 10. srpnja u Sarajevu. Domaćin je dakle vrhbosanski nadbiskup i metropolit Vinko kardinal Puljić, sa svojim suradnicima, dijecezanskim ravnateljem PMD-a preč. Pavom Šekerijom, s poglavarima Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa te ostalim svećenicima i Božjim pukom.

Ocupljanje je predviđeno 7. srpnja do 17,00 sati u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu, na adresi Josipa Stadlera 5, Sarajevo.

Ovim molimo sve misionare i ravnatelje PMD-a Crkve u Hrvata da svoj dolazak najave do 15. lipnja 2014. na adresu Nacionalne uprave PMD-a u BiH, Kaptol 32, 71 000 Sarajevo, tel./faks: +387/33/66 78 89; e-adresu: missio.bih@bih.net.ba, ili na adresu Nacionalne uprave PMD-a u RH: Nova Ves 4, 10 000 Zagreb, tel.: +385/1/46 69 253, faks: +385/1/46 69 254 ili na e-adresu: missio.croatia@zg.t-com.hr. Dobro došli!

RADOSNA VIJEST	NASLJED. SV. PETRA	RAJ (HEBR.)	DIO BIBLIJE	JEDINICA ZA PAPIR	POD-RUČNI	IVAN	GRČKO SLOVO	VRSTA JELA	ZAVAR. MJESTO	PRVO SLOVO	DVA ISTA SUGLASNIKA	RADOSNA VIJEST	SVETKOV. U ČAST EUHARIST.
APOST. PRVACI												TONA VOZAČ SPLAVA	
KLANJ. PRESVETOM										OSOVI NE MJESTO U ČEŠKOJ			
DIO RIBE							BAŠTA TURSKI POREZ				PJ ZAMJE-NICA		
VRSTA ZMIJE									ROLE SUNCE (ENG.)				
				DUŠIK		ENG. NOG. KLUB DUBOKI GLAS							
				SPAVANJE			LIJEPO (MAK.) ZAMJE-NICA						
				KLADIVO							GLAS. PSA AUSTRIJA		
				UPITNA ZAMJE-NICA					MJESTO NA SICILJI				

Rješenja iz prošloga broja: LEOPOLD MANDIĆ, UZAŠAŠĆE, MAJČIN DAN.

